

Escac a la llengua

Mentre que diferents sectors intel·lectuals, cívics i eclesiàstics reclamen un marc legal que garanteixi la plena normalització del català, les pressions en sentit contrari augmenten. Enmig de la polèmica, la ponència parlamentària continua el seu treball, amb el consens entre CiU i PSC com a teló de fons.

El passat dilluns dia 21 d'abril, la Plataforma per la Llengua havia organitzat un acte reivindicatiu al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona en el marc de la campanya "Volem viure plenament en català". Entre els possibles assistents, havia confirmat la seva presència el secretari d'organització de CDC Felip Puig. Els serveis de protocol del partit l'esperaven a la porta pocs minuts abans de començar l'acte. Però finalment no s'hi va presentar. El motiu, segons fonts convergents, era el temor que la presència de

Felip Puig a l'acte fos malinterpretada o instrumentalitzada per sectors reticents a la normalització lingüística, i contribuís involuntàriament a incrementar les pressions de sectors mediàtics o financers que darrerament ha rebut el partit nacionalista.

Aquest fet anecdòtic demostra fins a quin punt ha arribat la pressió sobre el debat de la llengua. Un altre dirigent polític, en aquest cas el secretari general d'ERC, Josep Lluís Carod Rovira, denunciava públicament que la ponència parlamentària que elabora el nou marc legal del

català està sotmesa a pressions externes amb l'objectiu de moderar o limitar els continguts de la nova llei. El dirigent independentista no va voler precisar a quines pressions es referia, però les seves paraules evidenciaven el malestar que envolta el treball de la ponència.

Felip Puig ha estat un dels pocs dirigents de Convergència que ha gosat a adherir-se públicament al pronunciament de quatre bisbats a favor del català i el manifest "Per a un nou estatut social de la llengua catalana", impulsat per l'Associació per les Noves Bases

de Manresa i signat inicialment per 350 intel·lectuals i professionals catalans. En una entrevista publicada per EL TEMPS la setmana passada, qualificava el pronunciament dels bisbes de "molt coherent i molt necessari", i en diverses compareixences radiofòniques havia aplaudit el manifest. Un manifest que constata les mancances del procés de normalització lingüística, especialment en el terreny de l'ús social del català, i que reclama un nou marc legal per la llengua que en garanteixi una normalització plena, com a pas per assolir l'oficialitat única del català respectant el dret individual de cada ciutadà a usar la seva llengua.

El suport de Felip Puig a aquestes posicions no va anar acompanyat d'apreciacions semblants d'altres dirigents de CiU. Aquell mateix dilluns, poca estona abans d'iniciar-se l'acte de la Plataforma per la Llengua, s'havia reunit el comitè executiu nacional de CDC en sessió ordinària. De totes les intervencions que s'hi van produir, només la diputada al congrés Carme Laura Gil i el secretari general de la JNC, Josep Rull, van sumar-se obertament a iniciatives com la del manifest dels 350 o el pronunciament dels bisbes.

El debat sobre la llengua, que va ocupar gran part de la reunió, es va obrir amb les intervencions del conseller de Cultura, Joan Maria Pujals, i de Ramon Camp, portaveu de CiU a la ponència, que van treure ferro a la polèmica i van fer una valoració positiva de l'estat dels treballs de la ponència. Una valoració que no comparteixen alguns membres de l'executiva, tot i que no es van expressar en aquest sentit en el marc de la reunió, ni tampoc alguns membres del grup de CiU al Parlament, tal com ja ha transcendit. Destacats membres de l'executiva consultats per aquesta revista consideren excessivament optimista la intervenció de Pujals en la reunió, perquè, segons el seu punt de vista, ni CiU ni el govern català no han sabut explicar prou bé per què volien canviar la

lleï i que a hores d'ara s'ha perdut el control del debat. Davant aquest fet, hi ha dirigents de Convergència que defensen una moderació de les posicions i d'altres que consideren que fer això seria precisament cedir al PSC tot el protagonisme i l'hegemonia del debat lingüístic.

Pressions de Foment. Les dificultats del debat intern al si de CiU s'han vist incrementades arran de les pressions d'importants sectors empresarials i financers sobre alguns membres del govern català. Entre aquests sectors destaca l'entorn de Foment del Treball, que segons fonts governamentals catalanes, hauria fet arribar a determinats consellers la seva "inquietud" per l'evolució del debat sobre la nova llei del català, i concretament el seu malestar sobre la voluntat

L'entorn de Foment del Treball ha fet arribar al govern català la 'inquietud' per l'evolució del debat de la llei.

inicial del govern de fer avançar la llengua en el camp socioeconòmic. Les mateixes fonts asseguren que també han pressionat importants entitats financeres establertes a Catalunya, tot i que no han precisat quines. Es tractaria dels mateixos sectors que acuiten CiU quan aquesta ha de decidir si pacta o no a nivell d'estat amb el PP, o anteriorment, amb el PSOE.

Els consellers afectats han donat a conèixer aquestes pressions al president de la Generalitat, Jordi Pujol, en alguns casos aconsellant-li una moderació dels crite-

ris del govern pel que fa al nou marc legal del català.

Aquesta diversitat de criteris i l'augment del to de la polèmica va obligar, immediatament després de la reunió de l'executiva de CDC, a convocar una reunió entre el secretari general del partit, Pere Esteve, el conseller Pujals i Ramon Camp, per elaborar un text que fixés la posició del partit en la polèmica lingüística. En un document detallat en nou punts, Convergència recorda en primer lloc "el principi de doble oficialitat" de les dues llengües, i remarca un "respecte absolut pels drets lingüístics individuals i per la lliure elecció del ciutadà". En l'escrit també s'assenyala que el nou marc legal no constituirà una ruptura amb la llei del 83 sinó que representarà "una renovació de l'acord lingüístic per adaptar-lo a les actuals necessitats".

Aquest posicionament de la cúpula de CDC ha estat llegit en primer lloc com una puntualització dels criteris del govern que han despertat més polèmica entre els sectors reticents a la normalització, com el principi de disponibilitat lingüística, i en segon lloc, com un acostament a les posicions del PSC, que des del primer dia ha reivindicat que el nou marc legal es basteixi a partir de la llei del 83. Independentment de les interpretacions, el fet és que l'endemà de la sortida a la llum d'a-

Tant el manifest per un nou estatut social de la llengua catalana com el pronunciament de quatre bisbats catalans sobre la llengua ha aixecat molta polèmica. Enmig d'aquesta situació, CiU i PSC treballen per aconseguir el consens lingüístic.

El PSC demana que CiU modifiqui la pretensió

Destacats dirigents de CiU han criticat Joan Maria Pujals per la llei del català. Al si de la coalició nacionalista han aflorat discrepàncies sobre quina és l'estratègia a seguir.

quest text, el dimarts 22, la ponència parlamentària aprovava per unanimitat adoptar el text de la llei del 83 com a "únic text de referència per a la renovació, modificació i actualització del marc legal de la llengua". D'aquesta manera, els criteris que el govern català havia presentat com a eix dels treballs de la ponència passaven a ser "documents de consulta".

L'objectiu de CiU és ara aconseguir un acord sòlid amb el PSC en matèria lingüística per evitar més entrebancs en el procés d'elaboració del marc legal. De les dues condicions que posaven els socialistes catalans, la primera, la de situar la llei del 83 com a partida, ja l'han vist satisfeta. Queda, però, un segon entrebanc. El PSC demana també que CiU modifiqui la seva pretensió d'introduir el criteri de disponibilitat lingüística. Concretament, els socialistes catalans volen que es fixin "els límits" d'aquesta disponibilitat, posant més èmfasi en el terreny escrit que en l'oral. Els responsables del partit en matèria lingüística asseguren que la disponibilitat oral en petits negocis és un "disbarat" i defensen que establir-la per llei també pot perjudicar un sector de la població no competent lingüísticament. En el manifest que el PSC va editar per Sant Jordi, titulat "Impulsar la llengua, enfortir la convivència", es recorda també el principi de doble oficialitat de les dues llengües, i es fa una crida a empreses i administracions a fer un esforç per entendre les persones que s'hi adrecen "sigui quina sigui la llengua que utilitzin", en referència a la disponibilitat lingüística. El manifest també adverteix que "cal evitar el risc que algú pugui ser obligat a parlar en una llengua determinada".

Tant el CiU com el PSC donen per fet que el consens lingüístic s'anirà teixint bilateralment, seguint les reunions que ja s'han anat produint en les darreres setmanes entre representants de les dues formacions, paral·lelament al treball de la ponència. Fins i tot no es descarta que en les pro-

ARXIU / RICARD CUGAT

Narcís Serra va dinar recentment amb intel·lectuals nacionalistes, alguns propers a CiU, per exposar-los la posició del PSC sobre el català.

peres setmanes es produeix una reunió al màxim nivell entre el president de la Generalitat, Jordi Pujol, i el primer secretari del PSC, Narcís Serra, per "bastir" de forma més clara aquest consens.

A més d'aquestes reunions entre representants del PSC i de CiU, Narcís Serra ha mantingut també contactes personals amb destacats intel·lectuals nacionalistes, alguns d'ells propers a CiU. Fa poques setmanes, acompanyat de dos dels representats de l'ala més catalanista del PSC, Antoni Dalmau i Jordi Font, va celebrar un dinar amb Joan B. Culla, Vicenç Villatoro, Xavier Bru de Sala, Miquel Sellarès i Xavier Rubert de Ventós, per tractar la posició dels socialistes

catalans en el debat de la llengua.

El primer secretari del PSC va exposar els criteris que el seu partit defensarà en el marc de la ponència parlamentària —abans esmentats— i es va mostrar partidari de no limitar l'impuls del català a una nova llei, sinó que també va considerar necessari incrementar el pressupost que la Generalitat dedica a normalització lingüística. Preguntat sobre la situació interna del partit respecte aquest tema, Serra va donar garanties que no hi haurà fissures i va demanar temps per poder "blindar" el procés de catalanització del PSC que, segons va assegurar, està impulsant.

Un consens encara llunyà.

La resta de forces polítiques parlamentàries continuen en la ponència, tot i que dues d'elles, el PP i Esquerra Republicana de Catalunya, mantenen per ara posicions molt distants al consens que es va aixecar entre el PSC i CiU. El PP s'ha situat en aquesta diada de Sant Jordi gairebé fora de tot consens ja que ha manifestat que no solament no considera necessària una nova llei, sinó que tampoc fa falta revisar la llei de normalització de l'any 83. Per al president del PP de Catalunya, Alberto Fernández Díaz, la ponència ja podria donar "per finalitzats els treballs".

A les antípodes d'aquesta posició, ERC continua defensant que l'objectiu de la ponència hauria de ser dotar Catalunya d'un marc legal sobre la llengua que garanteixi "la normalització plena del català en tots els àmbits, usos i funcions sense excepció", especialment en aquells àmbits on és "inexistent o gairebé marginal". Els independentistes defensen a més que la renovació del marc legal ha d'anar acompanyada també de la renovació del marc legal estatal. En aquesta línia sol·liciten la modificació de l'article 3 de la Constitució espanyola que només fa obligatori el coneixement del castellà.

Pere Martí